

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.
Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felolvas szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: *szerepén este és szombatn este.*
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, kigyó-utca 9. szám.
Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegültek külön 30 kr.

Körképek.

A nyári meleg lankasztó hőségében az álmos világ felett alig észrevétlen száll át a hirnek sötét madara, mely azt ujságolja, hogy Canovas spanyol miniszterelnököt egy dühöngő anarchista megölte.

A fásult világ megrándul, egy szempillantásra talán meg is döbben, azán visszatér a nyári szünidő kellemes időtöltéséhez, ki rontaná meg álmos nyugalmát, azért mert Spanyolországban rémes gyilkosság történt. Megöltek egy miniszterelnököt, — ennyi az egész! Egy ember élet pusztult el erőszakos módon, egy ember élet, melyet az ideges, erkölcsi elaltult kor oly kevésre becsül.

Es mégis a spanyolorzági gyilkosságban nem az a legfontosabb, hogy egy miniszterelnököt öltek meg, nem a hatalom és rang az ok, mely a gondolkodó világ figyelmét az izgékony Spanyolországra fordítja. Nem az a fontos, hogy kit öltek meg, hanem az, hogy ki ölte meg és miért? Ha erre a kérdésre megfelelőünk, akkor megdöbbenésen táruul élénk korunk egyik legsötétebb képe s a jövő legnagyobb aggodalma.

A hol a művelődés legrohamosabb léptekkel haladt előre, a hol az Istenről leghamarább megfeledkeztek ott bomlott meg először a társadalom, a melynek beteges testébe mint legveszedelmesebb baktérium hullott bele az anarchia. Fran-

ciaország bölcsője a modern eszmék valóságosságának, és az anarchiának főfészke is az. Ez a felvilágosult nemzet volt az, mely a megdöbben világ részvététől kisérve elsőnek állott ravatalánál az anarchisták nagy nevű áldozatának. Mikor Carnot halálhíre szétfutott a művelt világba, megláttuk azt a sötét felhőt, mely gyászosan húzódott át a nagy világ egén. Megdöbbenés szállt a kétkedők szívébe s kik Istent hittek, azok tédre borultak. Éreztük a közeledő veszedelem rettenetes voltát, s tünődünk miképpen védekezzünk ellene.

Ma a mikor Canovas miniszterelnök fekszik ravatalán, már kevésbé vagyunk megdöbbenve. Hiszen Carnot halála óta gyakran hallottuk az anarchisták romboló működésének zaját, pusztuló emberek halálhörgését. Kezdünk hozzá szokni az anarchiához, mint a ragályos betegség pusztításához.

De nem csak a megszokás egyedüli oka, hogy az izgalom foká alább szállt, hanem az is, hogy társadalmunk berendezése kezd lassanként hozzá fejlődni az anarchiához.

Ne menjünk messze körképet keresni, találunk itt nálunk közelben is eleget. Hová jutottunk mi Magyarországon? Nem vált e illuzoriussá minden jog és minden törvény?

Mit tett az uralkodó hatalom a választások alatt? — Elrabolta ezrek és ezrek jogát, a mely joggal kezében mit

tett a választások után? — Rabolja tovább a polgárok egyéni és polgári jogait, — csontkítja a nemzet szabadság jogát. Hoz törvényeket, az ország s polgárság érdekei ellen. Mi ez, ha nem hivatalos anarchia? a mely veszedelmesebb annál az anarchiánál mely Franciaországban, legutóbb Spanyolországban szedi áldozatait. Ott egyes emberek, itt ezrek, milliók, egy ország ellen fordul az anarchia!

Csak nemrég hallgatott el az ostromló ellenzék obstrukciós ágyuinak zaja, s a kormányparton kitűzetett a fehér lobogó béke biztatásra. És mi lett a paktum eredménye? Csak lefőzése az ellenzéknek. Harcoltak kétágbecsseten hetekig, s míg megfélemlítéssel, fenyegetéssel semmire sem mentek, addig szép szóval, hízélgéssel, igérettel leszerelték a harcias hőskéket. Változtattak egy paragrafuson s csináltak belőle rosszabbat. És az előbb még harcias ellenzék most meghunyászkodik, siet hozzájárulni mindenhez, hogy minél előbb nyaralni mehessen. A kormány anarchisztikus törekvéssel szemben az ellenzékben nincs meg a szükséges ellenálló képesség. Azaz talán nem is a kitartás hiányzik a küzdelemből, hanem inkább az őszinteség.

Mikor az obstrukció kezdődött a Kossuth-párt elhatározására mi már akkor nem sok reményt fűztünk az eredményhez. Nem a mi hibánk, hogy a legutóbbi évek politikai harczaiban a Kossuth-párt elvesztette hitelét, mint ellenzék

A beszélő csontváz.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Írta: **Madarassy László.**

A hallottak után leverten s az elhagyott halott iránt számalommal elteltlen ballagtam haza. Eszembe jutott saját elhagyott helyzetem. Számomra még Európában sem igen akadt volna senki, a ki megsirasson. De meg se tudnák otthon, ha itt el találnék halni. Ki tudja itt a francziákon kívül, hogy mely ország fia vagyok? Azok is tán elfeledték már a neveimet is!

Ily gondolatok közt mentem ma vacsorára a Grand Hotelbe.

Néhány napig mikor megérkeztem, én is ott voltam szállva. Ismertem a vendéglőst s beszédbe ereszkedtem vele. Kérdeztem tőle a szállójában elhalt utazó nevét.

Nem tudta megmondani. Ott nem divat a nevet kérdeni senkinek s nem rendeli törvény a bejelentést, vagy a hotel könyvében beíratkozást.

— Nem maradt utána névjegy, vagy valamely más irás, mely utba igazitana?

— Midőn ruhát megmotoszám, a mellénye zsebében találtam egy papirlapot tele írva latin betűkkel. Megmutattam én azt már nem egy városunkbeli tudósaknak, nyelvüvárnak, utazott embernek, de senki se tudta elolvasni. Valami exotikus nyelv lehet írva, vagy csak bizonyos titkos társulat által ismert csinált nyelven.

— Mutassa azt a papirlapot.

— Szívesen. Talán szerencsésebb lesz vele mint mások voltak.

Alig vettem egy pillantást a papirlapra, azonnal meglepetten kiálték fel:

— Hiszen ez magyarul van!

— Ah ön érti e nyelvet?

— Nekem anyanyelvem.

— Es földie volt, a kit ma eltemtünk?

— Ugy látszik.

— Akkor talán felvilágosíthatna az iránt, hogy kitől követeljem költségeim megtérítését.

Nem-e fizetné meg az osztrák-magyar konzul?

Majd adok én neked fizetés! gondolám magamba. Kivált ha bűnös vagy. Mert az elhaltnál tetemes összegnek kellett lenni. A papirlapon tisztán és olvashatóan ez állt: —

A magammal hozott összeg 25 ezer dollár aranyban s negyvenezer dollár papirpénzben.

— A fölbire irt dátum pedig alig néhány nap elteltését jelz. Tehát nem messziről jött az illető. Ekkora összeget pedig hol költhetett volna el egy utazó ily rövid idő alatt? De meg ha ennyit hozhatott magával bizonyára gazdag ember volt, a ki nem halhat meg amugy egyetlen garas vagy értékes tárgy nélkül.

Gyanúsán tekinték a vendéglősr. Az nagyon ártatlan porával nézett rám vissza. Még mindig kérdeni látszott, hogy ki fizeti meg a költséget?

— Ez aligha volt a tettes, a ki őt kifosztá, jegyzém meg magamba, s ezután visszaadva a papirlapot távoztam.

Később ismét visszatértem a hotelhez s a főpinczérral áltam szóba.

— Ki vette át az elhalt idegennek a podgyászát? — kértem tőle bizalmasan.

— A rendőrség.

— És pénzt csakugyan nem találtak nála?

— Egy árva centet sem.

— Jól megnézték mindent?

— Előttünk forgata ki a rendőrség a zsebeit s minden szál ruháját kétszer is végig tapogatták.

— Ki vette észre a halálát?

— A csizmatisztító reggel, mikor benyitott a szobájába.

— Nézte a halottikém?

— Ki az? nem ismerünk mi olyant.

— Nézték-e orvosokkal, hogy vajjon igazán meghalt-e?

A rendőrség maga győződött meg róla. Már pedig ha az mondja ki egyszer valkire a halált, annak nem szabad többé fültámadnia.

— Igen de mi okozta a halálát? Nem fürkésztek? Nem kutatták?

— Én Istenem! Miért volna azt itt oly nagyon kutatni!? Hiszen itt lépten-nyomon meghalhat a legegészségesebb ember százféle nyavalyában. Felét sem ismerik még az orvosok a számtalan tropikus gyors halálnak. Ráfogják mindenre, hogy sárgaláz, a minek öldöklő voltába azután a lakóság belenyugszik.

Későre járt az idő, hazatértem. Otthon azonban nem tudtam lefeküdni, gondolataimban folyvást kifosztott földim esetével foglalkoztam. Hátha nem csak meglopták, de meg is ölték őt? Szerettem volna a büntény nyomára jönni. Hajnal felé siettem fölverni egy rendőrtiszt-

moóri kath. kör küldöttségét. Jelen volt *Lindauer* Károly a kör elnöke, a moóri kapuczinus zárda főnöke, ki szép és megható szavakban esetelte a katolikus vallás jelenlegi helyzetét, mire *Lamberg* Ferencz gróf is szép magyar beszéddel könnycs között felelt vissza. Ő is nyomtatékosan hangsúlyozta a kath. vallás bajait s veszélyeit s a kör tagjait kitartásra s vallásukhoz való ragaszkodásra buzdította. Mire belépett alapító tagnak s 50 frtot adott át rendelkezésükre. Jelen voltak még: *Ponty* Fülöp k. a. vicarius alapító tag, *Höbaus* Rezső titkár, *Krigler* Sándor gondnok, *Steiner* József alapító tag és *Kovács* Alajos plébános.

— **Donát-napi bucsu.** Szt.-Donát napját a szokottnál nagyobb lelkesedéssel ünnepeltük vasárnap az *Öreghegyen* városunk kath. közönsége. Számosan mentek ki a processzióval a kedves szőlőtelepre olyanok is, a kik egyébként nem szoktak kint nyaralni. A gyermekhad vidám zajongással állta körül a hamarjában hevenyészett bábos sátrakat s vig kaczagásuktól s trombitáló, füttyölő játékszerük zajától viszhangzott az egész tájék. Az istentiszteleten is az előző évekhez képest a hívők jóval nagyobb számban vettek részt. Az ünnepi szent misét és szent beszédet *Tamás* Vilmos felsővárosi plébános tartotta, mely után *Destek* Adolfné által a kápolna számára felajánlott lourdesi szobrot szentelte fel.

— **Lóverseny.** Folyó hó 7-én folyt le a helybeli uhlánus ezred lóversenye. Daczára az igazi augusztusi nap rekkenő forróságának, már 1 óra után kezdett gyülekezni a néző közönség. Sikkes hölgyek, fess katonatisztek, gyorslábú biciklisek, elegáns két- és négyfogatnak jöttek össze a szerencsésen változott versenypályán. Tiszta, erdőtől övezett térség képezte a versenypályát, melynek oldalában két tribün foglalt helyet: egy a versenybírószámra, egy pedig a meghívott vendégek számára, kik a szélrózsa minden irányából eljöttek e nem mindennapi látványosságra. A honvédeknek hangjaira seregestül tódultak a szívárvány minden színébe iltözött szép nők, fess egyen- és nem egyenruhásak az erdő szélére s izgatottan várták a verseny kezdetét. Végre megszólt a bíróság emelvényén a csempetyű, mely a futás kezdetét jelentette. — A versenyek a következő eredménnyel zárultak: I. Steeple-Chase. 1. *Sárhöly* önkéntes „Kern.” 2. *Zoller* főhadnagy „Margarethe.” 3. *Courard* hadnagy „Makart.” II. Dsidások versenye. 1. *Pap* Mihály közelegény a 3-ik századból. III. Steeple-Chase. 1. *Pollet* százados „Tuzike.” 2. *Herczeg* *Lichtenstein* főhadnagy „Péter.” 3. *Kieszkowsky* hadnagy „Hadudi.” IV. Altisztek Steeple-Chase. 1. *Halagics* Mátyás tizedes az 1-ső századból. V. Vadászverseny. 1. Gróf *Wurmbrandt* főhadnagy „Nábob.” 2. *Millekic* főhadnagy „Mistbub.” 3. *Herczeg* *Lichtenstein* hadnagy „Klip.” VI. Altisztek vadászversenye. 1. *Kalkik* József szakaszvezető a 4-ik századból. VII. Steeple-Chase. 1. *Zoller* főhadnagy „Fanny.” 2. *Jekelfalussy* hadnagy „Filyér.” 3. Gróf *Wurmbrandt* főhadnagy „Magnes.” A lóversenyt kedélyes társasestély zárta be a „Magyar Király” szállodában.

— **Csillaghullás.** Vasárnap este óta, egész augusztus 12-éig a Perseus csillagképben érdekes csillaghullások láthatók szép időben az égbolton, melyet a csillagászok Szent-Lőrincz rajának neveznek. Az augusztusi csillaghullásoknak oka a tudósok szerint az, hogy a bolygórendszer tere apró testecskékké válik, melyekkel a Föld utjában minduntalan találkozik s melyek 20–70 km. sebességgel hatolnak légkörükbe, hol a nagy ellenállás követ-

kezében izzásba jönnek, s így hullanak alá részint a világűrben részint földünkre. Ez utóbbi azonban csak igen ritkán történik, mivel az óriási sebesség következtében a hulló csillagok annyira átizzanak, hogy teljesen elégnék s párává változnak. Szép csillagos időben mostanában egy éjjel néha 100–200 csillaghullást is lehet látni. A hulló csillagok a tudósok számítása szerint mintegy 165 km. magasságban kezdenek izzani.

— **A javító-intézet dícsérete.** A magy. kir. igazságügyminiszter a helybeli kir. javító-intézetet két közege: miniszteri biztosa és főszámantánosca által a múlt hó folyamán megvizsgálván, a kiküldött miniszteri biztos jelentéséből kifolyólag most arról értesíti az intézet igazgatóságát, miszerint meglepégedéssel vette másul, hogy az intézeti ügyek vezetése céltudatos módon, következetes eljárás mellett eszközöltetik, hogy az intézet tisztái és felügyelő személyzete tevékeny feladatának megfelelni s hogy szoros érelemben vett kötelességük teljesítésén felül szívükön hordják az intézet színvonalának általános emelését is, megbízván egyúttal az intézet igazgatóját, hogy ezen elismerését napi parancs útján az összes személyzettel közölje.

— **A péthi fürdő.** Benne vagyunk egészen a kánikulában, a melynek fullasztó melegét nem enyhítette a hétfői vihar sem. A város falai között türheterlen a hőség; különösen azoknak, a kik a nyár eddigi részét valahol szabadban falun vagy fürdőhelyen töltötték. Nem csoda tehát ha az elmúlt vasárnap Veszprémből és Székesfejérvárról olyan sokan rándultak ki Péthre, a mely e két városnak valószínűleg áldása. A míg itt Székesfejérváron olyan rettenetes a hőség, mintha az egyenlítő alá pottyantunk volna, addig Péthben ebben, a kellemes völgyben olyan üde, éltető levegő van, mintha Isten végtelen kegyéből e helyen örökös tavasz virulna. Péthben nincs meleg s az ott nyaralók csak bíróból ismerik az idei nyár kellemetlen hőségét. A Bakonyból leömlő ózondus levegő kiapadhatatlan forrása felfrissíti az ottani levegőt, mint valami természetes ventiláció. Most különösen szép Péth. A múlt hét eszései után virágba borultak a mezők, s míg másutt gyöngye sarjot várnak a gazdák, Péthben olyan buja a növényzet, s olyan gyorsan fejlődik ki szemünk előtt a vegetáció, a milyen természeti erőt csak a dél vidékén tapasztalhatni. A múlt vasárnap voltak is sokan künn hogy Székesfejérvárról, mint Veszprémből és hogy jól mulattak bizonyítéka az a rendkívüli jó kedély, a melylyel már a kora délutáni órákban tánczra kerekedtek. Sokaknak talán különösen hangzik az, hogy egy fürdőhelyen zenezőra tánczra perdül a fiatalok teljesen negligálva azt a társadalmi irányulvet, melyet az illik, nem illik szabályai körvonaloznak. De Péthben olyan otthonosan, fesztelenül érzi mindenki magát, hogy nincs szükség előre hirdetett tánczmulatságra, tánczol itt mindenki, a mikor van zene, annál is inkább, mert a péthi fák üde árnyékában illik is a táncz nagyon. Holnap csütörtökön különösen Székesfejérvárról érkeznek ki sokan Péthre. Az idő rendkívül kellemes és a ki jó napot akar magának csinálni az valóban nem tehet okosabbat, mintha kirándul Péthre. Holnap különösen is igen érdekes nap — holdtölte. Ez pedig Péthben nagyot jelent. Ha szép és kellemes Péth nappal, ugy számszorta kellemesebb az éjszaka, a holdvilágos éjszaka. Mikor elcsendesül a völgy s csak a Péthi patak halk csobogása s a kallók távoli dübörgése hallatszik, csodás világot varázsol a

tele hold fénye. Péth tevéseben s a a közeli Bakony légáramlatában kell, hogy legyen magyarázata annak a csodás fényhatásnak, a melyben Péthben gyönyörködhetni. Ilyen holdvilágos estét talán csak az olasz éghajlat alatt lehet látni. A hold fénye rendkívül intenzívítással világít be erdőt s mezőt, míg a patak mentén valami gyöngye, alig észrevehető ködöt világít meg magnetikus fénye. Körül pedig az erdők sötét lombkoszoruja sötétlik, míg Berhida felé a lapályos mezők tarka virágain játszik a hold kékes fénye. Ennek az estnek szépségét nem lehet leírni, ezt csak látni, élvezni lehet. — A jövő vasárnap különben a várpalotai tűzoltók zártkörű tánczmulatságot rendeznek Péthben, a mikor valószínűleg reggelig fog tánczolni a közönség a várpalotai kitűnő zenekar játéka mellett.

— **A moszkvai orvosi kongresszus.** Nagy érdeklődéssel készülődnek hazánkban is az érdekeltek a Moszkvában tartandó európai orvosi kongresszusra. Magyarországból eddig 290-en iratkoztak be, a főváros és a vidék legelőkelőbb köreiből, sokan a nem orvosok közül is, mint rendkívüli tagok. Városunk volt tiszti főorvosa, dr. *Major* Ferencz országgyűlési képviselő is a napokban utazott el a kongresszusra.

— **Árvíz.** Midenfelé árvíz fenyegeti a föld termését, és a lakosok vagyonát. A Közép-Európában beállt, s a napokig tartott rendkívüli esőzések olyan veszedelmet zúdítottak a lakosság nyakába, a milyenre a legöregebb emberek nem emlékeznek. Városokat, falvakat rombol mindenfelé a fékvesztett áradat, s a merre elnyomul, pusztulást, nyomort hagy maga után. A folyóvizek mindenütt átlépték medreiket s a partjaikra rakott töltéseket átszakítással fenyegetik, rettegésben tartván a lakosokat. Az alispáni hivatalhoz érkezett távirat szerint *Adony*, *Ivánca*, *Ercsi* Dunamelléti határa viz alatt áll. A földeket méter magasságu víz borítja, mely a kékébe kötött gabonamüveket elhordta, a vetéseket elpusztította. A csendörök minden ép kéz-lábu embert munkára szólítottak s néhány század utásk katonával a legnagyobb erőfeszítéssel védik a földhányásokat.

— **Tűz a vidéken.** F. hó 6-án pénteken *Herczegfalva* községben *Wittman* József polgár házában egy szalmakazal kigyulladt. A lakosság egy része, mely nem volt külső munkában elfoglalva, nagy áldozatkészséggel vett részt a mentési munkálatokban. A kigyulladt kazalt megmenteni már nem lehetett, hanem a tüzet sikerült lokalizálniok. A kár jelentékeny.

— **A lejtőn.** *Szekely* Antal székesfejérvári illetőségű, állítólagos volt tanító a héten *Dobori* Jenő név alatt Veszprémben csavargott s ott *Bognár* János szeminiáriumi inastól pénzt és egy csomó ruhát kicsalva, megszökött. A rendőrség körözötti.

— **A síófoki versenyek eredménye.** Síófokon, folyó hó 8-án, a megállapított rendben folyt le az uszók és biciklizők versenye. Mindegyikre szépszámu közönség verődött össze s a győzők ugyancsak kivették részüket az ovációkból. A magyar uszóságvesület által rendezett Balaton átúszását négyen kísérelték meg, kik közül a győztes *Ejry* Lajos, a tavalyi hős lett. *Ejry* a 100 yard távot 1 percz és 45 másodpercz alatt tette meg. Részt vettek még: *Tasnady* Károly, *Pázmándy* Endre és *Barniczky*. A „Sportvilág” által rendezett kerékpárversenyen (táv. 108 km. Budapestről Síótokig) a 210 nevezett közül 186-an vettek részt, a mi óriási érdeklődésről tesz tanúságot. Első a favorit: *Guillemot* Ferencz lett, ki az utat 3 óra 52 p. és 30 mp. alatt tette meg, míg a tavalyi győztes *Eichhorn*, 4 óra 5 p. alatt. Második: *Wiegand*

a közvetítők osztálya a legújabb időkig leledzett. A kormánynak saját jóvoltából mind máig sem jutott volna eszébe az agrárkérdéssel foglalkozni, sőt a legújabb időkig egyenesen elnyomni igyekeztek minden szót, mely az agráriusok részéről nyilvánosságra került. Ha pedig könyvekről van szó, akkor nem objektív tanulmányok készülnek, hanem vagy félhivatalos pamfletok az agrárius állítások megczáfolására, vagy optimistábbnál optimistább ismertető művek, melyeknek segítségével sikerül elhitetni a külfölddel, hogy mi vagyunk a világ legdusabb termő vidékének a tulajdonosai, s hogy velünk nagyon veszélyes dolog például kereskedelmi szerződéseket kötni.

Most ismét arról hallunk, hogy Oroszországban augusztus végén a pénzügyminiszterium kereskedelmi osztályában két ankét lesz, melyek szintén a mezőgazdaság helyzetével fognak foglalkozni. Az egyik ankét az orosz gabonakereskedelem rendezésének módjával fog foglalkozni, a másikon az orosz mezőgazdasági termények kivitelének emeléséről lesz szó. Az ankétan a kormányok megbízottain kívül a vidéki terményüzemek képviselői, a gazdák és az exportőrök képviselői is részt vesznek. — Mi történik minálunk e téren? Az államvasut tart évenként egy forma-ankétet, melynek se haszna, se kára, s ha tényleg van termés, akkor forgalom teennakad az ankét daczára is. Egyebekben pedig a bürzék képviselői nem a gazdák hasznára ankéteznek, hanem igyekeznek érdekeiket vele ellentétbe helyezni és hazárd játékukat a gazda rovására folytatni. A kormány pedig nyugodtan kibiczel és szedi a kibiczpénzt a választások javára.

Oroszországban a belügyminiszterium már megtette az intézkedéseket, hogy azokat a vidéki gazdákat, kiknek ez idén rossz termésük volt, őszi búzával lássák el, s megvédjék őket az inségtől. — Minálunk a kormány szedi a földadót és emeli a cukorfogyasztási adót, hogy nemzeti ajándékkal kedveskedhessék a szegény milliomos cukorgyárosoknak.

* A pénzügyminiszter ígéretei. Abban a bosszura nyult és mind a mellett kétségkívül érdekes vitában, a melyet a képviselőház a cukorpremiók felett folytatott s a mely természetesen a javaslat megszavazásával ért véget, sokat panaszkodtak a cukorgyárosoknak a fölött az eljárás fölött, hogy a gazdákat rayonozzák, azaz fölöstíjják a répa termelőket egymás között és ha az illető nem tud meg egyezni a gyárral, a répa árára nézve, egy másik gyárral rem szerződhetik, mert az szoba sem áll vele. A szabad versenyt tehát a gyárak kizárják, bizonyára nem azért, hogy a gazdáknak kedvezzenek. Az agráriusok követelték ennek a rendnek megszüntetését, a többség azonban nem hajlott rá, pedig egy év előtt, a midőn ugyanerről volt szó, maga a miniszter ígérte meg, hogy gonja lesz arra, hogy ily módon a répa árát a gyárosok le ne nyomhassák. Így lehet ezt a pénzügyi bizottság akkori jelentésében olvasni. A miniszter azonban hagyta elmúlni az egy évet, hagyta szabadon gazdálkodni a gyárosokat és lévén csak a válsággal küzdő birtokos osztályról szó, nem váltotta be ígérteit. Ellenben gondja volt rá, hogy a gyáros uraknak minden kívánsága teljesüljön. Ilyen most az igazság Magyarországon.

* Szövetkezetek szövetkezése. Az egyes országokban működő Raiffeisen-féle szövetkezetek központjai bűzött létrehozandó szorosabb kapcsolat létesítésén tárad Durand, a francia szövetkezetek lyoni apostola, ki alig pár év alatt több száz szövetkezetet alkotott. A szövetség élén egy bizottság áll, melybe minden nemzet szövetkezetét két-két tagot küldenek. E bizottság gondoskodik a szövetkezés ében tartásáról, kiad egy folyóiratot, évenként közli

az elért eredményeket, összehívja az évi nemzetközi kongresszust és törekszik arra, hogy az egyes nemzetek között minél sürűbb legyen az érintkezés. A szorosabb csatlakozás eszméjét az egyes federációk szívesen fogadták s már is megígérték, hogy belépnek a következő nagy szövetkezeti centrumok: a neuwiedi, az olaszok Pármában, a szerbeknek Szendrőben székelő szövetsége. Durand fölkérte belépésre a hazai szövetkezeteket is, úgy hogy ezután már csak az oroszok fognak hiányozni. Hihetőleg ezek sem sokáig. Jelentékeny lépés ez azért, mert a nemzetközileg operáló plutokráciával szemben a kisembereknek és a kisemberek föl-szabadításán dolgozóknak egyesülését jelenti.

* Felhajtás a bécsi szab. vásárra. A földmivélsügyi m. kir. miniszter f. évi június hó 19-én a gazda közönségre nézve igen érdekes leiratott bocsátott az összes hatóságokhoz. Tartalma a következő: Szarvasmarháknak, juhoknak sertéseknek Bécbe szabadvásárra szállíthatása iránt a miniszter csak azon esetben fog közbejárni, ha az eziránt hozzá beadandó 50 kros bélyeggel ellátott oly értelmű hiteles bizonyítványt csatol, melyben az állatok származási helyére nézve illetékes állami, hatósági, közegészségi vagy körállat orvos igazolja azt, hogy a folyamodó állatjait megvizsgálta és teljesen egészségeseknek találta; továbbá hogy a folyamodó udvara vagy szállásai járványmentesek és a fertőzött területektől teljesen elvannak különítve. Ezen bizonyítványok a megvizsgált állatok darabszáma, származási helye, a feladó állomás neve kitüntetendők s megjelölendők azon bécsi vásároknak napjai, a melyekre a folyamodó az elszállítás kieszközölését kéri. Késedelem elkerülése végett igen ajánlatos, hogy a kérvény a kérelmezett bécsi vásár napjait megelőző, legalább 12 nappal előbb nyújtsák be a hatóság első tisztviselőjéhez. Az oly községekből, melyek járványmentesek, illetve községi zárlat alatt nem állanak, hanem csupán az osztrák belügyminiszter által az illető területre nézve kiadott általános tilalom folytán vannak a bécsi szab. vásárokról kitiltva, szarvasmarhák, juhok és sertések Bécbe szabad vásárra szállítása iránt egyszerű kérvény alapján is hajlandó a miniszter közbejárni. Ez esetben állatorvosi bizonyítvány csatolása nem szükséges.

Apró hirdetések.

E rovatban közölt egy-egy hirdetésnek, ha lakezim nincs kitéve 4 soros terjedelemben egyszeri közlésre 30 kr. Minden további sor 4 kr. — Ha az apró hirdetés 6-szor vagy ennél többször adatik fel, megjelenésenként 20 kr-ért vétetik föl.

Ertesítéseket díjtalanul ad a kiadóhivatal bárkinek, vidéki levelekre, ha 5 kros válassza-bélyeg mellékelteket válaszol.

EGY PÁRISBÓL VALÓ NŐ
franciaia óráat hajlandó adni. Czim a kiadóhivatalban.

EGY JÓ CSALÁDNÁL

a jövő tanévben 2 tanuló teljes ellátásban részesülhet igen kedvező feltételek mellett, a hol az illetők egyszerűsmin a család főgymnáziumba járó fiától magán oktatást is nyerhetnek. Tudakozódní lehet: Gyümölcs-utca 28. sz. alatt.

EGY HÁROM LÓNAK

alkalmas istálló kiadó. Takarmány, szecaka, zsup ugyanott kapható. Czim a kiadóhivatalban.

ÜRES HORDÓK

tisztán kezelték, 100 literestől egész 1500 literesig eladók. Czim a kiadóhivatalban.

EGY HELYBELI

keztyüs- és sérvkötő-tízletben egy tiszteletes fia tanulól fölvetetik. Czim a kiadóhivatalban.

LAKATOS MŰHELYBE

egy tanuló felvétetik. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

A Ponty vendéglőt

rövid idő alatt teljesen át lett alakítva, és a közönség igényeinek teljesen megfelelőleg felszerelve.

Szobák

a legjutányosabb árban, két ágyas szobák 1 frt 20 kr., egy ágyas szoba 60 kr. Közös szobák 30 kr.

A szobák tiszták

csinosan felszereltek

és igen egészségesek.

A vendéglőben

páratlanul izletes magyaros ételek kaphatók.

Minden szerdán és szombaton

friss csapolású sörrel szolgálnak ki.

Csak csekély

HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE

kaphatók!

Legújabb divatu tavaszi-gallérok és kabátok.

Kész férfi- és gyermekruhák

minden nagyságban. Kanavász, vászon és minden e szakmába vágó

ezikkek, valamint

ingek, gallérok és lábravalók, nap- és esernyők dus választékban.

— Nagy raktár asztal- és futó-szőnyegekben. —

LÖWY ADOLF + + + + +

+ + + + + SZ.-FEHÉRVÁR.

(Felmayer mellett.)